

คุณภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

Quality of Islamic private schools in Pattani Province

รุสดี แวบือชา^{1*} และกิตติวงศ์ สาสวด²

Rusdie Waebuesa^{1*} and Kitiwong Sasuad²

Email: realme88929@gmail.com^{1*} and Email: kitiwong-8@hotmail.com²

^{1,2} นักวิชาการอิสระ

^{1,2} Independent Scholar

(Receipt of the manuscript: July 25, 2024; Receipt of the revised manuscript: September 30, 2024; Acceptance of the final manuscript: October 8, 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กับการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งสิ้น 351 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาเพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุแบบเชิงชั้นของปัจจัยตามตัวแปรต่าง ๆ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝงทุกตัวโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และ 4) ประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันทุกตัวของตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ 0.85 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ 0.65 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ 0.53 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งเป็นการอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีมาก แสดงว่าตัวแปรทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

คำสำคัญ: คุณภาพของโรงเรียนเอกชน / การบริหารสถานศึกษา / ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

Abstract

This study aims to examine the relationships between the academic leadership of school administrators, learner-centered teaching management, and the enhancement of the academic atmosphere in schools, all of which influence the effectiveness of Islamic private schools in Pattani Province. The research employed a quantitative approach, with a sample comprising 351 teachers and administrators from Islamic private schools in Pattani Province. Simple random sampling was utilized. The research instrument was a questionnaire, and data were analyzed using descriptive statistics to explore respondents' demographic information, hierarchical multiple regression to examine the factors influencing various variables, and bivariate correlation analysis to assess the relationships between observed and latent variables using specialized software. The findings revealed that a confirmatory factor analysis of four latent variables, namely, 1) the academic leadership of administrators, 2) learner-centered teaching management, 3) the enhancement of schools' academic atmosphere, and 4) school effectiveness, demonstrated structural validity and alignment with empirical data. The analysis indicated that the variables examined showed no high inter-correlations. The strongest

correlation with school effectiveness was found to be the academic leadership of administrators, with a positive correlation coefficient of 0.85 at a statistical significance level of .01. This was followed by learner-centered teaching management, with a positive correlation coefficient of 0.65 at a statistical significance level of .01, and the enhancement of schools' academic atmosphere, with a positive correlation coefficient of 0.53 at a statistical significance level of .01. Collectively, these variables explained 90.70 percent of the variance in school effectiveness, which is considered highly robust. This finding underscores the critical role of academic leadership, learner-centered teaching management, and the enhancement of the academic atmosphere in driving school effectiveness.

Keywords: Private school quality / educational administration / effectiveness of Islamic private schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” มาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ในศตวรรษที่ 21 ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษามี 3 ประเด็น คือ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ของคนไทย และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการศึกษา จึงได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนา

สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ เช่นเดียวกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีแนวคิดที่มีความต่อเนื่องจากแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 - 11 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ แต่การประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนไทย และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ เน้นการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม สอดรับกับวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. 2560 - 2579) ที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงจำเป็นต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างรอบด้านและวางจุดยืนการพัฒนาในระยะยาวภายใต้เป้าหมายอนาคตของประเทศไทย พ.ศ. 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยการจัดการศึกษาทุกประเภททุกระดับชั้นงานวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจุดหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษามักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิตคือตัวนักเรียน ดังนั้นคุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่ต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นสิ่งสำคัญคือการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (อัศนีย์ สุกิจใจ, 2560)

การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยจัดทำสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้รายปี รายภาคตามสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น มีแผนพัฒนาคุณภาพที่ครอบคลุมการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยครูแต่ละคน ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงบูรณาการในกลุ่มวิชา และระหว่างกลุ่มวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน โดยมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาเชื่อมโยงไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนให้สอดคล้องกับแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545

ดังนั้นการพัฒนาครูในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นมากที่สุดที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาครูในสถานศึกษา เพื่อให้มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) ในขณะเดียวกันการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนได้จากการรวบรวมความคิดเห็นและการรับรู้จากสมาชิกในกลุ่ม องค์ประกอบเหล่านั้น อาจเป็นปทัสถานและการคาดหวังของระบบสังคมที่เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม (Rich & Owens, 2023) บรรยากาศโรงเรียน คือคุณลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มบุคคลในโรงเรียนมีผลทำให้โรงเรียนแห่งหนึ่ง แตกต่างไปจากโรงเรียนอีกแห่งหนึ่ง และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในโรงเรียน (Hoy & Miskel, 2001) ดังนั้นบรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ หรือความรู้สึกของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะกระทำได้โดยการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในโรงเรียนอันจะเป็นผลให้ครูมีขวัญ และกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ จึงกล่าวได้ว่าประสิทธิผลของโรงเรียน คือความสามารถของโรงเรียนในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hoy & Miskel, 2001) จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีเห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่องคุณภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางกรอบนโยบายในการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา คือ การจัดการด้านการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2566-2567 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต้องมีไม่น้อยกว่า 20-25 เท่า ของตัวแปรที่สังเกตได้ (Hair, et al. , 2019) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรที่สังเกตได้ 12 ตัว ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งสิ้น 351 คน ซึ่งผลจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำนี้สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโมเดลสมการเชิงโครงสร้างได้ (Structural Equation Model: SEM)

ขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 1) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน 4) ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ประโยชน์เชิงวิชาการ

1. ทราบระดับปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

2. ทราบความสัมพันธ์ของ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ประโยชน์เชิงนโยบาย

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางกรอบนโยบายในการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล

ทฤษฎีและงานวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

แนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสู่ความเป็นผู้นำทางวิชาการของ McEwan (2024) ประกอบด้วย 1) สร้างมาตรฐานทางวิชาการและนำไปใช้ให้บรรลุผล 2) ปฏิบัติตนให้เป็นแหล่งวิชาการสำหรับครูในโรงเรียน 3) สร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่นำไปสู่การเรียนรู้ 4) สื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน 5) ตั้งความหวังสูงทั้งครูและตนเอง 6) พัฒนาครูให้เป็นครูแกนนำ 7) สร้างและดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียนหน่วยงานต้นสังกัด

การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Bonwell & Eison (1991) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมช่วยเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการทำงาน และการทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้นมีความสำคัญ ฝึกการทำงานแบบประสานความร่วมมือช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนความรู้และความคิด ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดที่เป็นอิสระ และได้กล่าวว่าผู้เรียนจะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้เป็นทีมจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมช่วยเหลือกันในการทำงาน โดยการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น โดยนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในห้องเรียน

การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

ธนัทพงษ์ วั่งทะพันธ์ (2564) ได้ศึกษาบรรยากาศองค์กรที่ดีจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรทำงานได้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่จะสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดีเหมาะสมต่อการทำงาน ได้แก่ การมีผู้บังคับบัญชาที่ดีการที่สมาชิกในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานโดยรวมทั้งการที่องค์กรมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม และทางจิตใจที่ดีเพียงพอจะเสริมสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดีได้

ประสิทธิผลของโรงเรียน

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหาร ว่าการบริหารองค์การหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งสามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มากน้อยเพียงใดนั้น ประสิทธิภาพจึงมีความหมายแตกต่างกัน ตามความเข้าใจของนักวิชาการหรือผู้บริหารของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การและความสำเร็จของงานประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ Lunenburg and Ornstein (2021) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

- 1) สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย 2) พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน
- 3) ภาวะผู้นำด้านวิชาการ 4) ความคาดหวังที่สูง 5) ความทุ่มเทเวลาในการทำงาน
- 6) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ 7) ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

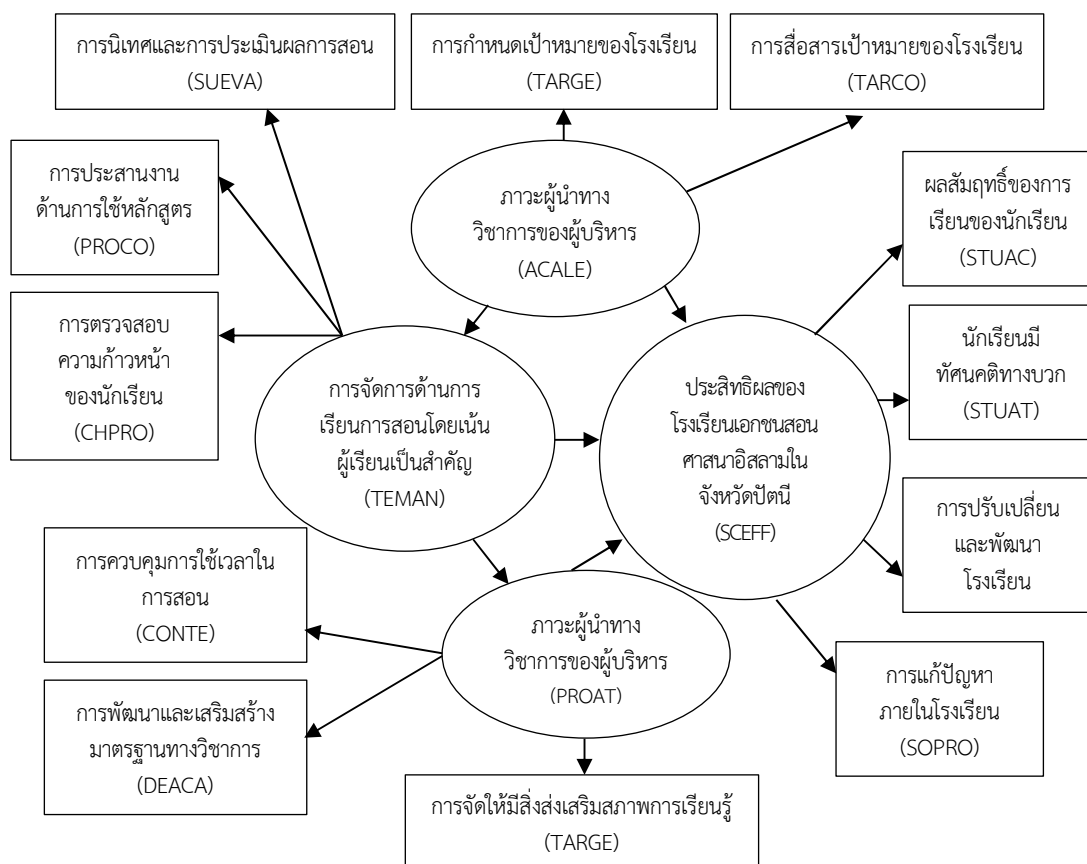
ดียวอดดิน กุณา, นวรัตน์ ไชยมภู และนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2567) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการ พบว่า (3.1) ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร (3.2) ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน (3.3) ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ (3.4) ควรจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน

ปราณีญา ศิรินิกร, เสาวณี สิริสุขศิลป์ และปารย์พิชชา ก้านจักร (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความไว้วางใจ ด้านการ

ตัดสินใจร่วมกัน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนได้ร้อยละ 78.30

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยผู้วิจัยนำมาสร้างแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงประกอบด้วยตัวแปรเชิงประจักษ์ตามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ประกอบด้วย 1) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน 4) ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงประกอบด้วยตัวแปรเชิงประจักษ์ตามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรวัดต่าง ๆ โดยใช้การสร้างมาตรวัดของตัวแปรจากนักวิชาการในอดีตและปัจจุบันใช้การศึกษาตัวแปร ซึ่งในการสร้างมาตรวัดผู้วิจัยได้คำนึงถึงความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องในการสร้าง (construct validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) และความใช้ได้กับประชากรเป้าหมาย (practicality) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าวไปทำการหาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้วิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) ค่า IOC ที่ยอมรับได้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.50 หากค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะนำมาทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหรือตัดทิ้ง แล้วนำแบบสอบถามนั้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 30 คน เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบัค (Cronbach)

การหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การสอดคล้องภายใน (internal consistency method) แบบครอนบาคอัลฟา (Cronbach Alpha) โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดปัตตานีซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาคุณภาพรายข้อและศึกษาคุณภาพโดยรวม โดยพิจารณาคุณภาพรายข้อที่ Item-Total Correlation (r) โดยคำถามรายข้อมีคุณภาพเมื่อ r มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.20 และพิจารณาคุณภาพโดยรวม พิจารณาที่ Alpha (α) มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2566-2567 จำนวน 65 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 195 คน ครูจำนวน 156 คน รวมทั้งสิ้น 351 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งสิ้น 351 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต้องมีไม่น้อยกว่า 20-25 เท่าของตัวแปรที่สังเกตได้ (Hair, et al. , 2019) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรที่สังเกตได้ 12 ตัว ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 300 ตัวอย่าง ($25 \times 12 = 300$) ซึ่งผลจากการคำนวณเป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ และขนาดอิทธิพลจากตัวแปรสาเหตุไปยังตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน มากที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ 0.85 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ 0.65 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ 0.53 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งเป็นการอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีมาก แสดงว่าตัวแปรทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 90.70

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายในตามที่กล่าวข้างต้นนั้น เป็นความสัมพันธ์ทางตรง โดยยังพบว่า ตัวแปรแฝงภายในบางตัวได้รับอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรอื่น ฉะนั้นในการวิเคราะห์จึงพิจารณาถึงความสัมพันธ์หรืออิทธิพลทั้งทางตรง อิทธิพลทางอ้อม เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (TEMAN) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (PROAT) เท่ากับ 0.05 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (PROAT) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (TEMAN) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี (SCEFF) เท่ากับ 0.01 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดอิทธิพลจากตัวแปรสาเหตุไปตัวแปรผล

ตัวแปรผล	การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (TEMAN)			การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (PROAT)			ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี (SCEFF)		
ตัวแปรสาเหตุ	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (ACALE)	0.08**	-	0.08**	0.01**	-	0.01**	0.06**	-	0.85**
การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (TEMAN)	-	-	-	-	0.05**	0.05**	-	0.01**	0.65**
การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (PROAT)	-	-	-	-	-	-	0.30**		0.53**

หมายเหตุ ** $p < .01$, DE = อิทธิพลทางตรง, IE = อิทธิพลทางอ้อม, TE = อิทธิพลรวม

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝง ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และ 4) ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี (SCEFF) เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันทุกตัวของตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ และขนาดอิทธิพลจากตัวแปรสาเหตุไปยังตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียน จากผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ 0.85 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ 0.65 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ 0.53 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งเป็นการอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีมาก สอดคล้องกับสุขฤทัย จันทรทรวงกร (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ส่วนด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับสุดท้าย และสอดคล้องกับจิราพร หมวดเพชร (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ระดับปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการ และแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษานั้น เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองโรงเรียนใดสามารถบริหารจัดการศึกษาจนเกิดประสิทธิผลดีย่อมสร้างความเชื่อมั่นว่าสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ตั้งแต่ระดับรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจของสังคม จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน มากที่สุดคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 รองลงมาคือการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ สอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา และ สอดคล้องกับ จริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 62.10 และยัง สอดคล้องกับ สุขฤทัย จันทรทรงกรด (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จากผลการวิจัยโดยเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับ จิราพร หมวดเพชร (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 27 จากผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (X_5) การได้รับความยอมรับนับถือ (X_{14}) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (X_{10}) ความรับผิดชอบต่องาน (X_{17}) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_{12}) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.82 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.26 และสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ 67.7% อาจเป็นเพราะคุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหาร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูได้แก่ คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจในงานของครู พฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง เจตคติของผู้เรียน สำหรับการกำหนดนโยบาย การนำไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จึงควรพัฒนาและให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้งสามด้านดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณจะได้ข้อมูลรอบด้านและครบถ้วน
2. ควรเพิ่มตัวแปรเชิงสาเหตุในการศึกษาให้มากกว่านี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวเพื่อวิเคราะห์ในประเด็นอื่น ๆ ได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุตา กิ่งการจร. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เกตุอัมพร มียี่ง และสินธะวา คามดิษฐ์. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. *สุทธิปริทัศน์*, 31(4), 234-244.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จริยาภรณ์ พรหมมิ. (2559). *ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราพร หมวดเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา. ใน *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติครั้งที่ 6*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- தியாகுத்தின குணா, நவரத்ன வுைம்று and நின்ன்தர் குதற்ப்ய. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 7(2), 246-259.
- ธนัทพงษ์ วังทะพันธ์. (2564). *บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญพา พรหมณะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- รุชติ สันนะกิจ. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุขฤทัย จันทรทรวงกรด. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัศนีย์ สุกิจใจ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิจัยพุทธศาสตร์*, 3(1), 23-35.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรี้นติ้งเฮาส์
- Agbo, A. A. (2010). Cronbach's alpha: Review of limitations and associated recommendations. *Journal of Psychology in Africa*, 20(2), 233-239.
- Best, E. (1970). I Peter and the Gospel Tradition. *New Testament Studies*, 16(2), 95-113.
- Bonwell & Eison. (1991). Bonwell, C. C., and Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. ERIC Digests (ED340272, pp. 1-4). George Washington University, Washington D. C.: ERIC Clearinghouse on Higher Education.
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European business review*, 31(1), 2-24.
- Hoy, W. & Miskel, C. (2001). *Educational Administration: Theory, Research and Practice* (6th ed). New York, NY: McGraw-Hill.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. (2021). *Educational administration: Concepts and practices*. Sage Publications.
- McEwan, P. J. (2024). *The potential impact of vouchers*. K-12 Education Finance. Routledge.
- Rahman, I. (2002). Oxidative stress, transcription factors and chromatin remodeling in lung inflammation. *Biochemical pharmacology*, 64(5-6), 935-942.
- Rich, P., & Owens, A. (2023). Neighborhood–School structures: A new approach to the joint study of social contexts. *Annual review of sociology*, 49(1), 297-317.